

Emlékek a mesteremről: Donn F. Draeger-ről.

Donn Draeger-t 13 éves koromban láttam először - 1969-ben, ha jól emlékszem. Apám hallotta, hogy néhány magas rangú harcművész Japánból a Maryland állambeli Bethesdába érkezik, hogy bemutatót tartson. Mivel apám, a bátyám és én is a *Kodenkan Jujutsu* képviselői voltunk, mindannyian nagyon vártuk ezt a bemutatót.

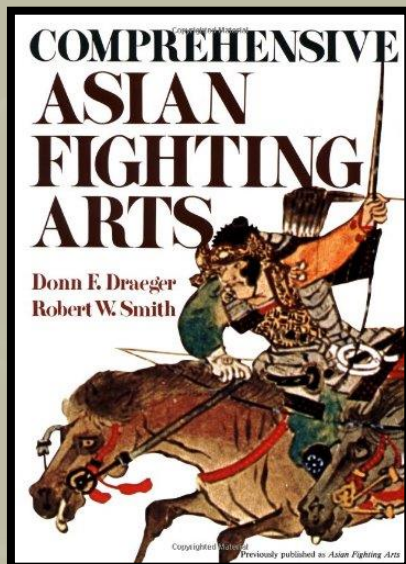
A bemutatóról igazából csak arra emlékszem, hogy egy idős japán férfi (*Shimizu Takaji*) és egy nagydarab kaukázusi (Donn F. Draeger) egy *kusarigama* nevű furcsa kinézetű fegyvert (sarló súlyozott láncsal) forgatott, ami lenyűgözött.

Donn Draeger és Shimizu Takaji - Isshin-ryu Kusarigamajutsu

Fogalmam sem volt, hogy kik voltak ezek az emberek a japán szakértőkön kívül. Ez volt az egyik első alkalom, amikor mind a klasszikus *budo*, mind a *bujutsu* bemutatásra került Japánon kívül. Akkor még nem tudtam róla, de Marylandben először láttam *Shindo Muso-ryu jodo*, és *Katori Shinto-ryu* bemutatót.

Később beszereztem Draeger és Smith Comprehensive Asian Fighting Arts című könyvét. Ez a könyv lenyűgöző volt számomra. Ez a sok stílus és rendszer a világ minden tájáról annyira érdekesnek tűnt! Mindet meg akartam tanulni.

A következő találkozásom Donn Draeger-rel 1974-ben, 18 évesen történt. Éppen akkor érettségiztem, és lehetőségem nyílt Japánba utazni. Apám javasolta, hogy írjak Donnak, mivel Tokióban volt a székhelye. Elküldtem neki egy levelet a kiadója gondozásában, fogalmam sem volt róla, hogy a levél egyáltalán eljut-e hozzá. Néhány hónappal az elutazásom előtt udvarias választ kaptam tőle: "A leveled végre megérkezett hozzám a kiadóm által. Mire gondoltál, mit szeretnél csinálni? Várom a válaszod". Aláírás: Donn F. Draeger.

Azonnal visszaküldtem egy levelet, amelyben kinyilvánítottam a szándékomat, hogy Japánba megyek harcművészetet tanulni. Válaszában azt mondta, hogy mindenben segíteni fog, amiben csak tud. Azt írta: "Tartsd észben, hogy amit az Egyesült Államokban csinálsz, az valószínűleg nagyon különbözik attól, ahogyan Japánban csinálják a dolgokat."

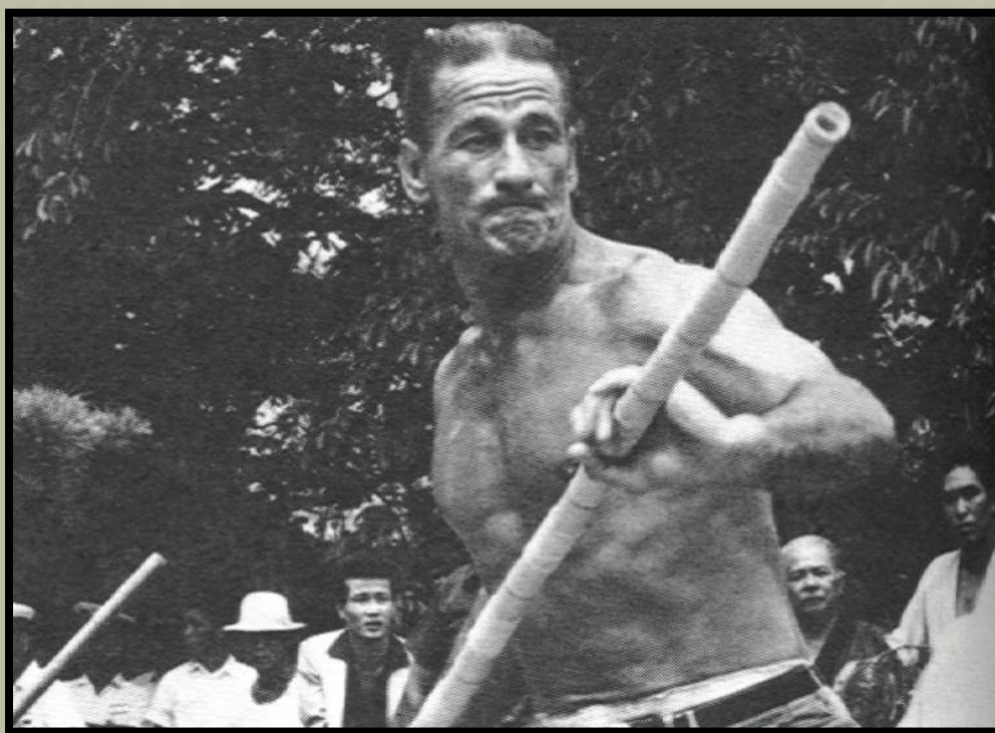
Mindössze annyit kell tenned, hogy nyitott szemmel jársz, és hagyod, hogy a japánok megmutassák neked a művészetüket". Elmondta, hogy Borneón fog kutatni, amikor Japánba érkezem, de megadta Howard Alexander telefonszámát, hogy ha megérkezem, lépjek kapcsolatba vele.

Megérkeztem Japánba, felvettem a kapcsolatot Howard-dal, és elvittek a *Rembukan dojo*-ba, ahol a *Shindo Muso-ryu jodo-t koryu*-ként tanították, és *Shimizu Takaji* volt az igazgató. Akkor még nem tudtam, hogy ez ugyanaz az ember, akit öt évvel korábban Marylandben láttam Donnal demonstrálni.

Körülbelül három hónapig tanultam a *jodo*-t, mielőtt megtudtam, hogy Donn visszatért Borneóból. Valaki megemlítette nekem: "Amikor leveszi az ingét, nem fogod elhinni. Még 53 évesen is félelmetesek az izmai". Igazuk volt. Donn megjelent, lehúzta a pólóját, hogy belebújjon a *keiko gi*-jébe, és biztos vagyok benne, hogy tátva maradt a szám.

Shimizu Takaji

Donn Draeger a YOU ONLY LIVE TWICE forgatásán.

Ahogy együtt edzettünk, lenyűgözött, hogy ez a nagy, erős fickó milyen simán és erőteljesen mozog. Mindig pont a megfelelő mennyiségű ellenállást biztosította számomra. Nem győzött le, de nem is adta ki magát.

Megdolgoztattott, és az edzés hatékony volt. Miután véget ért az edzés, bemutatkoztam neki, és elmondtam, hogy én vagyok az a srác, aki Kaliforniából írt neki. Elmosolyodott, és azt mondta, hogy örül, hogy valóban eljöttem Japánba és *jodo*-t tanulok. Ahogy az edzés véget ért, megláttam Donn-t és *Shimizu sensei*-t egymás mellett, és végre rájöttem a kapcsolatukra és azt kiáltottam: "Hé! Ismerlek titeket, srácok! Mindketten ott voltatok azon a bemutatón, amit 1969-ben láttam Marylandben!" Ettől mindketten elmosolyodtak.

Egy másik vicces eset, ami a *dojo*-ban történt, szintén egy edzés végén történt. A *dojo*-ban edző srácok közül többen is szerették az egészséges ételeket, például a barna rizst, és vegetáriánusok voltak. Donn levette a *gi*-t (az izmok fodrozódtak), felvette az utcai ruháját, és körülnézett a *dojo*-ban lévőkön. Elmosolyodott, és azt mondta: "Rendben, ki áll készen egy kis „szemét” kajára?". Mindannyian felszálltunk egy buszra, és elindultunk pizzázni.

Többször edzettem Donnal a *dojo*-ban, és utána meghallgattam a legutóbbi expedíciójáról szóló történeteket. Hallottam egy összecsapásról, amit egy "harci *taijiquan*" gyakorlóval, Lee Pit Lai-jal (Lee Bei Lei) folytatott, akit "A Mészárosnak" nevezett. A *taiji* hentes elkezdte lökdösni Donn-t, mire ő egy lábsöpréssel válaszolt, ami kibillentette az egyensúlyából *Lee Bei Lei*-t. Később hallottam, hogy kettejük között egy újabb csetepaté alakult ki, amely során egy mosogatót levertek a falról. A legjobban azonban arra emlékszem, hogy képtelen voltam igazán a szemébe nézni. Az egész jelenléte nagyon intenzív volt.

1975 májusában kilenc hónapnyi *jodo* és *aikido*-edzés után elhagytam Japánt, hogy visszatérjek Los Angelesbe, és az UCLA-n folytassam egyetemi tanulmányaimat. Ez volt az az idő, amikor Donn először beszélt nekem a hoplológiáról, mondván: "A fejlődéséhez olyan fiatalemberre lesz szükség, mint te". Mondtam neki, hogy érdekel a dolog, és hogy írok neki, amikor visszatérek Los Angelesbe.

A következő öt évben leveleztem Donnal, és vagy a hoplológiával kapcsolatos kérdéseket tettem fel neki, vagy a Hawaii Egyetemen a megfelelő tanszékeknek szóló levelek megírásával segítettem neki a kurzusain. 1979-ben meghívást kaptam az Első Nemzetközi *Jodo* Jamboree-ra, amelyet Malajziában rendeztek. Úgy képzeltem, hogy egy zsúfolt futballpálya végén leszek, tele harcművészekkel a világ minden tájáról.

Biztos voltam benne, hogy alig fogom látni, de abban is biztos voltam, hogy el akarok menni erre a *Jodo*-táborba. Írtam Donnak, hogy részt akarok venni, és elmondtam neki az utazási terveimet, hogy eljussak Malajziába. Visszaírta, hogy ha akarok, jöhetek helyette Japánba, és "utazhatok olcsón, ahogy én is szoktam. Elrepülünk Thaiföldre, majd Bangkokból 25 órás vonatútra utazunk a malajziai Penang-ba". Ez egy "kihagyhatatlan" utazásnak ígérkezett.

1979 júliusában Donn találkozott velem a *Narita* repülőtéren. Ezúttal a szemébe tudtam nézni. Tudta, hogy a *judo* és a *hoplológia* iránti érdeklődésem miatt vagyok ott. Megvacsoráztunk, és én a kis japán lakásának két szobája egyikében dőltem ki. Nem volt fűtése és légkondicionálója. Minden nap *Katori Shinto-ryu*-t gyakorolt, és naponta hatnyolc mérföldet gyalogolt. Nem dohányzott, nem ivott alkoholt, de még kávé sem. Egyszerűen csak nem szerette, amit ezek tettek velem. Azt mondta, hogy tetszett neki a vízálló fényképezőgép, amit hoztam neki, de ami igazán tetszett neki, az a házi készítésű csokis süti volt (anyukámtól)!

Korán keltem, és átnéztem néhány könyvét, valamint egy csomó fényképet a korábbi expedícióról. Elmondtam, hogy egy kétkötetes könyvön dolgozik a malajziai és indonéziai *Penjak Silat*-ról. Azt mondta, hogy sokkal mélyebbre fog menni, mint a másik könyvben, amit Howard Alexander-rel és Quintin Chambers-el írt a *Penjak Silat*-ról.

Donn elvitt egy tokiói kórházba, hogy meglátogassam *Watatani Kiyoshi sensei*-t. *Watatani* valószínűleg az akkoriban élő legavatottabb *budo* történész volt. Ő fejezte be a *Bugei Ryuha Daijiten*-t, egy 900 oldalas könyvet, amely több mint 10 000 *ryuha*-t ismertet.

A Bugei Ryūha Daijiten (A Bugei Ryūha enciklopédiája).

Watatani nagyon beteg volt, és Donn attól tartott, hogy ez lesz az utolsó alkalom, hogy láthatja őt. *Watatani sensei* keresztbe tett lábbal ült az ágyban, és a szemei úgy ragyogtak, mint egy kisgyereké, amikor meglátta Donnt belépni. Tényleg feldobta a napját!

A Japánban töltött két nap után Bangkokba repültünk, és vonatra szálltunk, hogy huszonöt órán át utazhassunk a malajziai Butterworth-ba. Csak mi ketten voltunk ott, és megragadtam az alkalmat, hogy interjút készítek vele a hoplológiáról. Volt egy huszonnyolc kérdésből álló listám, és megkérdeztem tőle, hogy válaszolna-e néhányra. "Csak tessék" - mondta. Jegyzeteket készítettem az általa érintett témákról: a fegyverek és a rendszerek makroelemzése; a fegyverek és rendszerek tipológiája és leírása, csoportja, nemzetség, típus és altípusa. Aztán adott nekem egy terepi jegyzetfüzetet, és azt mondta, hogy jegyezze fel minél több fegyvert és nevet, mert ezen az úton sok ilyenrel fogunk találkozni.

Megbeszéltük a rendszer "négy célját" is:

- **Shiai** - Verseny
- **Goshin** - Önvédelem
- **Satori** - Megvilágosodás
- **Shobu** - Gyilkolás/halálos

Donn világossá tette, hogy valóban csak egy célod lehet. A négy közül az egyik. Ha azt állítod, hogy egynél több van belőlük, akkor a végén nem lesz egy sem. Beszéltünk a félelemről, a bizalomról, a tapasztalatról és a *fudoshin*-ről (mozdíthatatlan elme).

Azt mondta, hogy önmagad megismerése egy képzett tanító által hosszú időn át végzett megfelelő képzés eredménye.

A malajziai *dojdo* vezetője, Karunakaran, aki Donn tanítványa és sokéves barátja, a butterworthi vasútállomáson találkozott velünk. Megvacsoráztunk és elhelyezkedtünk, majd másnap Taiping-ba indultunk, hogy megkezdjük a *Jodo* Jamboree-t. Voltak képviselők Svájc-ból, Új-Zélandról, Japánból, Malajziából, Szingapúrból. Abban az évben én voltam az Egyesült Államok egyetlen képviselője.

Az ötnapos táborban az edzés napi három edzésből, valamint egy előadásból, majd valamilyen esti eseményből, például helyi harcművészek bemutatójából állt. Én a *jodo* tanterv *omote* avagy első szintjére koncentráltam. Sok nagyszerű emberrel találkoztam a tábor alatt, és láttam, hogyan képezte Donn az oktatókat és a kezdőket egyaránt. Mindannyiunkkal a saját szintünkön találkozott, majd egy kicsit magasabbra emelt minket, mint amennyire hittük, hogy képesek vagyunk.

A rangvizsga előtti napon közölte velem, hogy a *sankyū* rangomért fogok vizsgázni. Mindenki más már napok óta készült a vizsgára.

Később hallottam, hogy az egyik dolog, amit *Shimizu sensei* tett Donnal, az volt, hogy megváltoztatta a *kata*-t, amit a bemutató napján mutatott volna be! "Légy mindig felkészült" - ez volt az üzenete számomra.

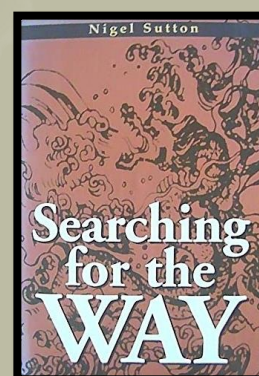

A tábor után Donn elvitt több mestertanárhoz, hogy megfigyelhessem a stílusukat és az edzőmódszereiket. Meglátogattuk:

1. *P'ng Chye Khim*: Saolin.
2. *Cheong Cheng Leong* mester és *Tan* mester: Főnix Szem Ököl.
3. *Rahman* mester: *Silat Seni Gyung*.
4. *Lee Pit Lai* mester, más néven *Lee Bei Lei* (A Mészáros): Combat Taijiquan.
5. *Abanathan* mester az indiai Silambam-ból.

(MEGJEGYZÉS: a 20. század végi malajziai kínai harcművészetek miliójéről szóló remek könyv Nigel Sutton: *Searching for the Way* (Sutton Lee Bei Lei tanítványa lett, és könyveiben részletesen leírja ezt a félelmetes embert).

Egész életemben útmutatást és irányt kerestem. Hivatalosan kértem, hogy Donn legyen a tanárom, és meghoztam a döntést, hogy követem őt és azt, amit tanít. Azt hiszem, életem legboldogabb napja az volt, amikor Donn személyes tanítványává fogadott. Egyszerűen csak úgy írta alá a nekem küldött válaszát, hogy "*Sensei*". Itt volt egy ember, aki elég nagy benyomást tett rám a stílusával, az érdeklődésével és az etikájával ahhoz, hogy kövessem őt, és én hajlandó voltam megtenni minden szükséges kiigazítást a személyes életemben, ami szükséges volt.

Ígéretet tettem magamnak, hogy három éven belül visszatérek, hogy részt vegyek azon a három hónapos expedíción, amelyet Donn minden évben tett, hogy folytassa hoplológiai kutatásait, és új hoplológusokat képezzen ki a terepre. A hoplológia iránti érdeklődésem lánggra lobbant, és alig vártam, hogy még több "utazást tegyek Donn Draeger-rel".

Visszatértem Los Angelesbe. Négy hónappal később tudtam meg, hogy az egész csapatot, amely Donnal együtt ment el, megmérgezte egy acehi törzs Szumátrán. Az egész csapatnak súlyos bélproblémái voltak, és mindannyian antibiotikumot kaptak. A csapat többi tagja felépült, de azt hiszem, ez volt a fordulópont Donn egészségi állapotában. A dolgok onnantól kezdve lejtőre kerültek.

Donn Draeger a technikákon kívül sok mindenre megtanított engem. Megtanított arra, hogy mindig a lehető legközelebb menjek a tudás forrásához, legyen az egy ország, egy rendszer, egy könyv vagy egy személy. Megtanított arra, hogy tudjam, mit csinálok, hogy nézzek befelé, és ne áltassam magam. Megtanított arra, hogy legyek nyitott, és hagyjam, hogy az emberek a tetteik által mutassák meg, kik is ők valójában.

Donn Draeger mindannyiunknak adott: időt, energiát, pénzt, tudást és türelmet. Mindenkinek csak annyit kellett tennie ahhoz, hogy elfogadja őt, hogy nyitott legyen és hajlandó legyen dolgozni. Amit értem tett, az különleges volt. De, ami igazán különleges, az az, hogy ugyanezt a hatást szintén több száz emberre gyakorolta.

Utoljára 1980-ban láttam élve a *sensei*-t Hawaiiin. *Jodo*-t edzettünk. Van egy nagyszerű fényképem róla, amin erősnek és indulásra késznek látszik, bár tudtam, hogy akkoriban nagy fájdalmai voltak. Úgy tűnt, mintha azt mondaná: "Készen állok. Te is?"

